

Số: 115/BC-MTTQ-BTT

Hải Phòng, ngày 19 tháng 5 năm 2025

BÁO CÁO

Kết quả khảo sát phục vụ xây dựng hướng dẫn “Khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc”

Thực hiện Công văn số 792/MTTW-BTT, ngày 23/4/2025 của Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam về việc khảo sát phục vụ xây dựng hướng dẫn thực hiện khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc. Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố đã yêu cầu MTTQ mỗi quận, huyện, thành phố lựa chọn ít nhất 02 xã, phường, thị trấn, mỗi đơn vị chọn từ 02-03 khu dân cư tiêu biểu, có điều kiện triển khai xây dựng “khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc” trong thời gian tới để khảo sát, lấy ý kiến góp ý, kết quả tổng hợp như sau:

I. ĐÁNH GIÁ KHÁI QUÁT VIỆC THỰC HIỆN MÔ HÌNH, DANH HIỆU THI ĐUA Ở CƠ SỞ HIỆN NAY

1. Đánh giá thực hiện xây dựng mô hình tự quản tại Hải Phòng

Qua thống kê hiện thành phố có khoảng 107 mô hình do MTTQ các cấp thành phố chủ trì triển khai.

Về lĩnh vực kinh tế, an sinh xã hội có các mô hình: Du lịch xanh – phát triển kinh tế bền vững; mô hình đoàn kết lương giáo chung tay xây nhà đại đoàn kết; kết nối yêu thương; vận động các nguồn lực tham gia hiệu quả công tác an sinh xã hội; nâng cao chất lượng vận động ủng hộ Quỹ Vì người nghèo thực hiện công tác an sinh xã hội; tuyên truyền nhân dân cấy lúa tập trung; hỗ trợ người có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn;...

Về lĩnh vực bảo vệ môi trường, xây dựng Hải Phòng sáng xanh sạch đẹp có các mô hình như: Du lịch cộng đồng thân thiện với môi trường và phát triển kinh tế bền vững; Phân loại rác thải tại nguồn và tái chế rác thải nhựa; xây dựng ngõ phố sáng – xanh – sạch – đẹp – an toàn – văn minh; tuyến đường tranh; tổ dân phố không rác; khu dân cư giảm thiểu rác thải nhựa; Liên kết thực hiện nạo vét hệ thống ga thoát nước đảm bảo vệ sinh môi trường; ngõ ngách không có quảng cáo, rao vặt; phát triển kinh tế bền vững bảo vệ môi trường;...

Về lĩnh vực an ninh trật tự có các mô hình như: Toàn dân tham gia phòng ngừa, tố giác tội phạm; tổ dân phố bình yên; cảm hóa giáo dục người lầm lỗi tại gia đình và cộng đồng; mô hình camera an ninh; mỗi gia đình trang bị 01 bình cứu hỏa; nhà nhà phòng cháy, địa phương an toàn; tổ liên gia phòng cháy chữa cháy; kèng báo cháy cộng đồng;...

Về lĩnh vực giải phóng mặt bằng, xây dựng nông thôn mới: vận động nhân dân đồng thuận trong công tác giải phóng mặt bằng xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu, nâng cao; vận động nhân dân hiến đất mở đường; vận động ủng hộ xây cầu đi ra cánh đồng, cửa làng;...

Nhân dân đều nhận thức được việc xây dựng mô hình tự quản là cần thiết, đem lại lợi ích thiết thực do vậy đồng tình ủng hộ, tham gia tích cực, trách nhiệm đối với các hoạt động ở thôn, tổ dân phố; thông qua đó tạo sự gần gũi, gắn bó, tinh thần đoàn kết, tương trợ giúp đỡ lẫn nhau, hạn chế được những mâu thuẫn nội bộ trong Nhân dân. Các mô hình đã phát huy được vai trò tự tự quản trong các lĩnh vực triển khai thực hiện, cơ bản đạt mục đích, yêu cầu đề ra; giúp cho cấp ủy, chính quyền theo dõi, nắm bắt tình hình an ninh trật tự, kịp thời phát hiện và xử lý các hành vi vi phạm pháp luật và các mâu thuẫn ở khu dân cư, góp phần phát triển kinh tế xã hội, giữ vững an ninh trật tự, cải thiện và nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân.

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc xây dựng mô hình tự quản cũng còn những hạn chế, khó khăn, cụ thể là:

- Công tác chỉ đạo, hướng dẫn xây dựng các mô hình thiếu đồng bộ, được hướng dẫn ở nhiều ngành, nhiều cấp khác nhau, dẫn đến tình trạng chồng chéo, trùng lặp các mô hình, gây khó khăn trong việc thống kê, xác định tính độc lập của một mô hình.

- Một số mô hình còn mang tính hình thức, sức lan tỏa một số mô hình chưa rõ nét, không duy trì được ổn định lâu dài.

- Kinh phí xây dựng và duy trì mô hình lâu dài còn khó khăn, nhất là những mô hình cần nhiều nguồn lực tài chính.

2. Đánh giá thực trạng các danh hiệu thi đua hiện nay (do MTTQ chủ trì và tham gia phối hợp)

2.1 Đánh giá kết quả thực trạng các cuộc vận động, các phong trào và các danh hiệu thi đua tại địa phương

Các cuộc vận động, các phong trào thi đua đã được Mặt trận Tổ quốc các cấp thành phố triển khai có trọng tâm, trọng điểm tại cộng đồng dân cư, huy động được cả hệ thống chính trị và các tầng lớp Nhân dân tham gia. Các phong trào thi đua ngày càng tập trung hướng về cơ sở, góp phần động viên, khơi dậy tinh thần lao động sáng tạo, ý thức tự lực, tự cường trong các tầng lớp Nhân dân, vượt qua khó khăn, thách thức góp phần cùng Đảng bộ, chính quyền, quân và dân thành phố giải quyết những vấn đề phát sinh trong các lĩnh vực đời sống.

Các cuộc vận động, các phong trào và các danh hiệu thi đua tại thành phố luôn được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, sự phối hợp chặt chẽ của chính quyền và sự triển khai đồng bộ của các tổ chức thành viên MTTQ.

Các cuộc vận động, các phong trào thi đua hiện nay:

- Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”; cuộc vận động Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam;... (MTTQ chủ trì).

- Phong trào Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa; Phong trào thi đua “Chung tay vì người nghèo, không để ai bị bỏ lại phía sau”; Phong trào thi đua “Chung tay xóa nhà hư hỏng, xuống cấp trên địa bàn thành phố trong năm 2025”; Phong trào thi đua “Chung sức xây dựng nông thôn mới” giai đoạn 2021-2025; Phong trào Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc;... (MTTQ phối hợp, hướng ứng).

Nhìn chung, các phong trào, các cuộc vận động và các chương trình do MTTQ chủ trì và phối hợp thực hiện trên địa bàn thành phố đều đạt được nhiều kết quả quan trọng, trực tiếp tác động đến sự phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững quốc phòng an ninh của thành phố. Các phong trào an sinh xã hội, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của người nghèo, người có hoàn cảnh yếu thế nhận được sự quan tâm đặc biệt của các cấp ủy, chính quyền, sự đồng tình hưởng ứng và đóng góp của các tổ chức, doanh nghiệp, các tầng lớp Nhân dân trong và ngoài thành phố. Thông qua các cuộc vận động, các phong trào thi đua đã khơi dậy được sức mạnh của cả hệ thống chính trị trong việc chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho Nhân dân.

Tuy nhiên qua quá trình tổ chức triển khai thực hiện, vẫn còn một số khó khăn, tồn tại, cụ thể:

- Công tác tuyên truyền vận động có lúc, có nơi còn chưa được thường xuyên.

- Một số cấp ủy đảng, chính quyền địa phương còn xem nhẹ, chưa thật sự vào cuộc quyết liệt thực hiện các phong trào, cuộc vận động. Công tác phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị, ban, ngành, đoàn thể trong triển khai thực hiện có lúc, có việc còn thiếu chặt chẽ.

- Công tác vận động xã hội hóa, việc vận động tổ chức, doanh nghiệp và Nhân dân trên địa bàn ủng hộ nguồn lực thực hiện các chương trình an sinh xã hội, giảm nghèo còn hạn chế.

- Công tác kiểm tra giám sát thực hiện ở một số địa phương chưa kịp thời, có nơi còn hình thức.

2.2 Đánh giá khái quát thực trạng triển khai thực hiện phong trào Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa

** Đánh giá kết quả phối hợp thực hiện Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” ở địa phương, cơ sở.*

Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” có tác động tích cực đến nhiều mặt của đời sống và xã hội, nhất là trong xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh. Phong trào luôn được các cấp ủy đảng, chính quyền, các ngành, đoàn thể từ thành phố tới cơ sở đặc biệt quan tâm, đi vào chiều sâu, tạo được sự chuyển biến sâu sắc về nhận thức, tư tưởng, đạo đức, lối sống trong toàn xã hội và đã trở thành phong trào thi đua thường xuyên trong đời sống toàn dân. Thông qua

phong trào, công tác bảo đảm cảnh quan môi trường ở khu dân cư được quan tâm đầy mạnh; việc cưới, việc tang và lễ hội được triển khai sâu rộng hiệu quả,... tạo chuyển biến rõ rệt, góp phần nâng cao ý thức tự quản ở khu dân cư, làm cho giá trị nhân văn thấm sâu vào mỗi người dân, gia đình, dòng tộc. Từ đó, đời sống văn hóa được nâng lên rõ nét, các giá trị văn hóa được giữ gìn và phát huy đã ảnh hưởng tích cực đến đời sống vật chất, tinh thần của Nhân dân; tạo nền tảng vững chắc xây dựng, hình thành lối sống văn minh, góp phần thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển; góp phần củng cố hệ thống chính trị, giữ vững quốc phòng an ninh và gắn kết chặt chẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc trong xây dựng, bảo vệ và phát triển thành phố.

** Đánh giá thực trạng bình xét, đánh giá, công nhận danh hiệu “Gia đình văn hóa”, “Thôn, tổ dân phố văn hóa” (theo Nghị định 86/2023/NĐ-CP ngày 7/12/2023 của Chính phủ về quy định khung tiêu chuẩn và trình tự, thủ tục hồ sơ xét tặng “Gia đình văn hóa”, “Thôn, tổ dân phố văn hóa”, “Xã, phường, thị trấn tiêu biểu”). Đánh giá mặt được, hạn chế, tồn tại và nguyên nhân.*

Danh hiệu thi đua “Gia đình văn hóa”, “Thôn, tổ dân phố văn hóa”, “Xã, phường, thị trấn tiêu biểu” là nội dung khẳng định những kết quả, đóng góp của người dân, của khu dân cư trong xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở. Vì vậy được Nhân dân đồng tình hưởng ứng, tham gia thực hiện, phấn đấu đạt các tiêu chí đã đề ra. Việc hướng dẫn các thôn, tổ dân phố tự đánh giá, bình xét và đề nghị công nhận danh hiệu đảm bảo tiêu chuẩn, trình tự, thủ tục theo Nghị định số 86/2023/NĐ-CP, ngày 07/12/2023 của Chính phủ quy định về Khung tiêu chuẩn và trình tự, thủ tục, hồ sơ xét tặng danh hiệu “Gia đình văn hóa”, “Thôn, tổ dân phố văn hóa”, “Xã, phường, thị trấn tiêu biểu” và Quyết định số 32/2024/QĐ-UBND ngày 29 tháng 10 năm 2024 của Ủy ban nhân dân thành phố Hải Phòng về việc quy định chi tiết tiêu chuẩn danh hiệu “Gia đình văn hóa”, “Thôn, tổ dân phố văn hóa”, “Xã, phường, thị trấn tiêu biểu” trên địa bàn thành phố Hải Phòng.

Tuy nhiên quá trình triển khai bình xét danh hiệu còn hạn chế: việc công nhận các danh hiệu văn hóa có nơi còn mang tính hình thức, chưa thực chất.

Đề xuất, kiến nghị theo hướng: Tiếp tục nâng cao chất lượng thực hiện Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” (về tổ chức thực hiện, về danh hiệu thi đua “Gia đình văn hóa”, “Thôn, tổ dân phố văn hóa”...).

II. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT MỘT SỐ GIẢI PHÁP THỰC HIỆN XÂY DỰNG KHU DÂN CƯ ĐOÀN KẾT, AN NO, HẠNH PHÚC

1. Căn cứ tình hình thực tiễn hiện nay (xây dựng khu dân cư đoàn kết, an no, hạnh phúc theo chủ trương đổi mới và tích hợp, nâng cao chất lượng các danh hiệu thi đua hiện có ở địa bàn dân cư hiện nay đảm bảo phù hợp với giai đoạn mới...)

Từ thực trạng xây dựng mô hình tự quản hiện nay cho thấy các mô hình tự quản ở khu dân cư chủ yếu do MTTQ, các đoàn thể chính trị xã hội, hội quần chúng chủ trì phát động xây dựng. Hoạt động của các mô hình tự quản đã mang lại hiệu quả thiết thực, phát huy sự sáng tạo, tinh thần đoàn kết, gắn bó trong cộng đồng dân cư, góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, nâng cao

chất lượng cuộc sống, có sức lan tỏa trong các tầng lớp nhân dân và trở thành phong trào tự nguyện, tự giác của người dân. Tuy nhiên, do công tác chỉ đạo, hướng dẫn xây dựng mô hình tự quản được nhiều ngành, nhiều tổ chức triển khai nên còn chồng chéo về nội dung, hình thức, đối tượng, địa bàn; công tác phối hợp giữa các chủ thể hướng dẫn xây dựng mô hình ở một số địa phương chưa thường xuyên, thiếu chặt chẽ nên chất lượng, hiệu quả hoạt động của một số mô hình còn hạn chế, thiếu tính bền vững.

Mặt khác thực hiện chủ trương của Đảng và Nhà nước về sắp xếp, tinh gọn tổ chức, bộ máy của hệ thống chính trị, hiện nay các địa phương đang triển khai việc hợp nhất các đoàn thể chính trị - xã hội, hội quần chúng về trực thuộc MTTQ.

Do vậy để nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động tự quản ở địa bàn dân cư, khắc phục tình trạng chồng chéo về chủ thể, đối tượng, nội dung, hình thức, địa bàn thực hiện mô hình tự quản thì việc xây dựng “Khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc” trên cơ sở tích hợp, nâng cao chất lượng các mô hình hiện có là rất cần thiết.

Qua kết quả tổng hợp kiến nghị, đề xuất một số nội dung giải giáp thực hiện xây dựng khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc từ địa phương, hầu hết các ý kiến đều cơ bản thống nhất với các nội dung, giải pháp xây dựng khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc theo dự thảo hướng dẫn.

2. Tên danh hiệu thi đua: Thống nhất tên gọi “Khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc”

3. Nội dung các tiêu chí thi đua: Thống nhất theo dự thảo hướng dẫn.

4. Thẩm quyền ban hành quyết định danh hiệu thi đua: Ủy ban Mặt trận Tổ quốc.

5. Cơ chế và điều kiện đảm bảo thực hiện: Chính quyền địa phương phải đảm bảo nguồn kinh phí phục vụ thực hiện các tiêu chí và khen thưởng danh hiệu thi đua theo dự thảo hướng dẫn.

6. Các kiến nghị, đề xuất khác: Không có.

III. GÓP Ý DỰ THẢO HƯỚNG DẪN KHU DÂN CƯ ĐOÀN KẾT, ẤM NO, HẠNH PHÚC

Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hải Phòng cơ bản nhất trí với dự thảo Hướng dẫn gửi kèm công văn số 792/MTTW-BTT ngày 23/4/2025 của Ban Thường trực Ủy ban trung ương MTTQ Việt Nam.

1. Về hình thức văn bản: Thống nhất với hình thức hướng dẫn xây dựng khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc.

2. Về nội dung: Thống nhất xây dựng gồm 3 nội dung cơ bản (1) Khu dân cư đoàn kết; (2) Khu dân cư ấm no; (3) Khu dân cư hạnh phúc.

3. Về khung tiêu chí: Gồm 5 tiêu chí:

- Là khu dân cư có ít nhất một mô hình tự quản được Chủ tịch UBND cấp xã công nhận. *Thống nhất với tiêu chí theo hướng dẫn.*

- Là khu dân cư không có đơn thư khiếu nại, tố cáo, tệ nạn xã hội vượt cấp, trái quy định của pháp luật. *Thống nhất với tiêu chí theo hướng dẫn.*

- Là khu dân cư không còn hộ nghèo, hộ cận nghèo theo tiêu chí chung, không còn nhà tạm, nhà dột nát. *Thống nhất với tiêu chí theo hướng dẫn.*

- Là khu dân cư có đường làng, ngõ xóm, có các công trình phục vụ sinh hoạt, đời sống, đạt tiêu chí sáng, xanh, sạch, đẹp. *Thống nhất với tiêu chí theo hướng dẫn.*

- Các tổ chức chính trị - xã hội hoạt động tốt, đạt trong sạch, vững mạnh như hướng dẫn của cấp trên. *Thống nhất với tiêu chí theo hướng dẫn.*

4. Về danh hiệu thi đua: Thống nhất khen thưởng theo hình thức 3 cấp gồm:

- Danh hiệu “Khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc” cấp xã.

- Danh hiệu “Khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc” tiêu biểu cấp tỉnh.

- Danh hiệu “Khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc” tiêu biểu toàn quốc.

5. Về giải pháp thực hiện: Thống nhất theo 5 giải pháp thực hiện cơ bản:

(1) Tổ chức tuyên truyền, vận động, nâng cao nhận thức các tầng lớp Nhân dân về mục tiêu xây dựng khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc;

(2) Tổ chức chỉ đạo, rút kinh nghiệm, phát triển nhân rộng;

(3) Tăng cường tham mưu, phối hợp, tạo cơ chế, điều kiện cho việc triển khai xây dựng;

(4) Bồi dưỡng, tập huấn nâng cao năng lực cán bộ Mặt trận các cấp;

(5) Tổ chức bình chọn, biểu dương, khen thưởng.

Theo Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hải Phòng, đây là hướng dẫn chung cho toàn quốc. Mỗi tỉnh, thành phố có một đặc trưng riêng, điều kiện kinh tế xã hội khác nhau, sẽ nghiên cứu đề từ hướng dẫn khung của Trung ương xây dựng thành hướng dẫn riêng cho tỉnh, thành phố mình. Quá trình thực hiện sẽ tổng kết, rút kinh nghiệm và tiếp tục điều chỉnh cho phù hợp với tình hình thực tế tại địa phương.

Đối với thành phố Hải Phòng, trên cơ sở dự thảo hướng dẫn của Trung ương, đã ban hành Hướng dẫn thí điểm triển khai xây dựng Khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc trên địa bàn thành phố Hải Phòng¹. Theo đó, các khu dân cư đạt tiêu chuẩn “đoàn kết, ấm no, hạnh phúc” trên địa bàn thành phố Hải Phòng sẽ phải đảm bảo khung tiêu chí của Trung ương yêu cầu và các tiêu chí tại thành phố Hải Phòng bao gồm: ***Đạt tiêu chuẩn “Thôn, tổ dân phố văn hóa”*** theo các quy định tại Quyết định số 32/2024/QĐ-UBND ngày 29 tháng 10 năm 2024 của Ủy ban

¹ Hướng dẫn số 16/HD-MTTQ-BTT ngày 22/4/2025

nhân dân thành phố Hải Phòng quy định chi tiết tiêu chuẩn xét tặng danh hiệu “Gia đình văn hoá”, “Thôn, tổ dân phố văn hoá”, “Xã, phường, thị trấn tiêu biểu” trên địa bàn thành phố Hải Phòng (gồm 5 tiêu chuẩn, 22 khung tiêu chuẩn, 49 chi tiết tiêu chuẩn xét tặng danh hiệu thôn, tổ dân phố văn hóa) và **21 tiêu chí “đoàn kết, ấm no, hạnh phúc” của khu dân cư đạt chuẩn đoàn kết, khu dân cư đạt chuẩn ấm no, khu dân cư đạt chuẩn hạnh phúc**. Trong thời gian tới thành phố sẽ tiếp tục điều chỉnh cho phù hợp thực tế tại địa phương.

Nhân dịp kỷ niệm 70 năm Ngày giải phóng Hải Phòng, thực hiện chỉ đạo của Thường trực Thành ủy, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố đã chủ trì tổ chức “Ngày hội toàn dân chào mừng 70 năm ngày giải phóng Hải Phòng” (13/5/1955-13/5/2025), chỉ đạo triển khai phát động ra mắt “Khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc” tại các thôn/tổ dân phố trên địa bàn thành phố. Kết quả, toàn thành phố có 1.747/1.752 thôn/tổ dân phố (99,71%) tổ chức Ngày hội, trong đó có 807/1.752 thôn/tổ dân phố (46,06%) phát động triển khai “Khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc”.

Trên đây là Báo cáo kết quả khảo sát phục vụ xây dựng hướng dẫn thực hiện “Khu dân cư đoàn kết, ấm no, hạnh phúc” của Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hải Phòng./.

Nơi nhận:

- Ban Vận động xã hội MTTW;
- Lưu VT, Ban TTVĐXH.

TM. BAN THƯỜNG TRỰC
PHÓ CHỦ TỊCH

Bùi Văn Bắc